

Lehti jota en unohda koskaan

Kaikkihan sen toki tietävät, että amerikkalaisilla teineillä on aina ollut kiihkeä suhde autoihin. Ja kiihkeitä suhteita autoissa. Tästä jututahan todistavat monetkin rokkiklassikot. Mutta eivät kovinkaan monet sarjakuvat. Autoiluaihe lienee ollut ihan luonnostaan liian rivo Comics Coden sensuroimalle amerikkalaiselle sarjakuvalehdistölle autoilukulttuurin klassisena aikana 1950-luvulla ja 1960-luvun alussa.

Onneksi täysimittaisesta autoilusta oli kehitetty sensuroitu versio – mikroautoilu. Mikroautolla ajellaan ympyrää valvotulla alueella, eikä sellaisessa veikeessä pysty harrastamaan minkäänlaista seksiä missään asennossa. Tästä keksinnöstä innostui sarjakuvakustantaja Dell, joka 1960-luvun alussa yritti epätoivoisesti löytää jonkin aihepiirin, joka myisi sarjakuvalehtiä. Myöhemmin Dell iski kultasuoneen elokuvien ja TV-sarjojen sarjakuvaversioilla, mutta vuonna 1962 kelpasivat vielä mikroautotkin. Silloin julkaistiin ykkösnumero lehdestä Kit Karter.

En väitä tietäväni, ilmestyikö Kit Karteria montakin numeroa (mikään käsillä oleva lähde ei sitä edes ohimennen mainitse), mutta jotenkin olettaisin tämän yrityksen loppuneen lyhyeen. Onhan mikroautoilu ollut ihan suosituksikin harrastus, mutta tuskin sen harrastajia on koskaan ollut sellaisia määriä, että heidän ostovoimansa olisi pystynyt pitämään sarjakuvalehteä pystyssä.

Hämmästyttävintä koko hommassa on tietenkin se, että Kit Karter ei ole lainkaan huono sarjakuva. Tosin sen perusrunko on täydellisesti rakennettu kopioimaan Archie ("Justus") -sarjakuvaa. Archien esikuvan mukaan päähenkilönä on perusamerikkalainen teinipoika (Kit Karter), jolla on

eksenttrinen kaveri (Axil Greez). Päähenkilöllä pitää olla kaksi tyttöystävää (Claire Daloon ja Vera Crews), jotka pystyy crotamaan toisistaan lähinnä vain tukan värityksen perusteella. Joukkoon kuuluu myös tarinan konna (Kris Kross), joka kilpailee päähenkilön kanssa tyttöjen huomiosta. Archie oli ilmestynyt jo vuodesta 1941 alkaen, joten se oli ehtinyt antaa mallin aivan koko teinisarjakuvagenrelle. Esikuvastaan Kit Karter croaa perushahmojensa lievän kummallisuuden kautta. Kit Karter on niin syvästi seonnut mikroautoiluun, että kykenee ajattelemaan mitään muuta asiaa vain erittäin harvoin. Axil Creez kuuntelee KOKO AJAN pientä transistoriradiota ja ajelee supermarketin ostoskärrystä värkätyllä mikroautolla. Kris Kross pukutuu prätkäpojan tapaan nahkavaatteisiin. Hänen nahkaisessa koppalakissaan on jopa SS-mallinen pääkallo. Siitä huolimatta hän ei sarjakuvassa aja moottoripyörää. Se olisikin varmaan ollut julkaisijalle liian tuhmaa.

Kit Karter-lehden tarinoille on ominaista Happy Days -tyylinen harmiton puuhastelu, mutta eipähän siinä mitään ihmettelemistä ole. Lehtihän on peräisin juuri Onnenpäivien kuvaamalta historian ajanjaksolta. Välillä kyllä kertomukset saavuttavat sellaisia surrealistisia tasoja, että nimettömäksi jäävän käsikirjoittajan voi epäillä käyttäneensä ihan kaikki viimeisetkin ideansa. Koko jengi ajelemassa mikroautoradalla, joka on rakennettu valtaisan flipperin muotoiseksi. Kris Kross yrittää saada Kit Karteria unohtamaan nurmikon kastelun, jotta Kit joutuisi kotiarestiin ja Kris pääsisi viemään Clairen ulos. Jotta kastelu unohtuisi, Kris houkuttelee Kitin rakentamaan mikroautostaan helikopteria.

Piirtäjäkään ei ole saanut työtään signeerata, mutta tyyli on sellaista äärimmäisen selkeää kuvakerrontaa, jota varsinkin Hernandez-veljekset ovat viime vuosikymmeninä tuoneet esiin. Näin suoraviivaisesti eteneviä sarjakuvavivuja uskallavat nykyään rakentaa vain vaihtoehtopiirtäjät, mutta vielä 1960-luvulla samankokoisina pysyvät ruudut ja tasapainoinen kuvasommittelu sisältyivät suosituimpienkin sarja-

kuvien tyylivalikoimaan.

Piirtäjä on täyttänyt ruutujen taustat yksinkertaisilla mutta yksityiskohtaisilla piirroksilla lähiökotien ulkoasusta ja sisustuksesta. Jopa talojen tyyllittömät alumiinipinnoitteet on piirretty esiin. Piirtäjä on selvästikin rakastanut kuvaamaansa ympäristöä.

Löysin Kit Karter-lehden siitä valtavasta divarista, joka vähäksi aikaa valtasi Tampereen Centrum-tavaratalon tyhjentyneet tilat. Nykyäänhan siellä harrastetaan H&M:ää. No, lehden kanteen on leimansa iskenyt Reportage Bureau Laszlo ja lehteen on myös liimattu tarra, jossa todetaan, että "palautettava käytön jälkeen". Ilmeisestikin tässä on lehti, joka jossakin vaiheessa elämäänsä on vain selittämättömästi kadonnut jonnekin. Suurin osa mainitun divarin myymästä kamasta tosin näyttikin siltä, että se olisi ollut vuosikausia abdukoituna johonkin sellaiseen paikkaan, johon aurinko ei paista. Jep, se oli juuri sellainen puoti, josta yleensä nähdään vain unta. Tai minä ainakin näen.

P. A. Manninen

ETSİ VIRHEITÄ! VOITA!

Parahin Sarjainton lukija, jos löydät yhdenkin kirjoltusvirheen ylläolevasta P.A. Mannisen artikkelista, lehden päätoimittaja lupaa tarjota sinulle oluen – eikä edes pakota istumaan seurasaan! Nyt tarjoutuu siis tilaisuus silmästä mainio juttu vielä kerran! Tuumasta toimeen!